

Motion till riksdagen 2010/11:A365

av **Anders Karlsson och Bo Bernhardsson (S)**

Heltid och deltid

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att stärka rätten till heltid.

Motivering

Nästan en miljon människor jobbar i dag deltid. Av dem är det 316 000 (AKU september 2010) som skulle vilja jobba mer men som inte får möjligheter att göra det. Majoriteten av dessa är kvinnor. Genom att kvinnor jobbar mer deltid än män har man också överlag en svagare förankring i arbetslivet, vilket för med sig sämre löneutveckling, mindre kompetensutveckling, färre karriärmöjligheter, lägre sjuk- och arbetslöshetsersättning och sämre pension.

Den ojämsställda arbetsmarknaden skapar ekonomiska skillnader mellan kvinnor och män under hela livet.

Att stärka rätten till heltid innebär inte att deltidsanställningar förbjuds eller avskaffas, men en deltidsanställning ska motiveras med till exempel att verksamheten inte annars kan bedrivas eller att den enskilde vill jobba deltid.

Svenskt Näringsliv och de borgerliga partierna som kritiserat förslaget anför som skäl till kritiken att förslaget skulle spä på arbetslösheten. Frågan är varför deltidsarbetande kvinnor, som vill ha men inte får möjlighet till heltid, ska ta ansvar för hela arbetsmarknaden. Män har i alla tider haft heltidsanställningar utan att de anklagats för att spä på arbetslösheten. En fråga man kan ställa är varför det just är kvinnodominerade arbetsplatser som har mer deltid än arbetsplatser där män arbetar. För att åskådliggöra detta kan man jämföra hur anställningsformerna ser ut i detaljhandeln. Inom teknikbranscherna där män ofta arbetar, exempelvis Onoff, dominerar heltidsanställningar medan exempelvis Lindex eller Ica, inom kläd- och dagligvaruhandeln där kvinnor arbetar dominerar deltidsanställningar.

Fel! Okänt namn på

Kritiken som Svenskt Näringsliv företräder är en gammeldags syn på arbete där män ses som familjeförsörjare och kvinnors arbete ses som en bissyssa.

I regeringens budgetförslag nämns ingenting om hur regeringen avser att komma till rätta med problemen med ofrivillig deltid som många, särskilt kvinnor, har som anställningsform. Den socialdemokratiska regeringen tillsatte 2004 en särskild utredare för att ta fram ett underlag för hur en rättighet till heltid skulle kunna utformas.

De nya reglerna som den socialdemokratiska regeringen föreslog var att som huvudregel gäller heltid i anställningsavtal. Men avtal om deltidsanställning ska kunna träffas när arbetsgivaren bedömer att en anställning på heltid inte motsvarar arbetsgivarens behov.

Mot denna bakgrund anser vi att regeringen ska besluta om att ändra i lagen om anställningsskydd så att heltid blir en rättighet och deltid en möjlighet.

En sådan ändring skulle innebära en kraftfull satsning på jämställdhet och ge kvinnor bättre förutsättningar att leva på sin egen lön. Dessutom skulle den ge bättre ekonomisk utdelning för kvinnor än den skattesänkning som den borgerliga regeringen föreslår. Den skulle också drastiskt minska deltidsarbetslösheten.

Stockholm den 22 oktober 2010

Anders Karlsson (S)

Bo Bernhardsson (S)